

Toerisme: zegen of vloek?

Toerisme is niet alleen een manier om je te ontspannen en de wereld te leren kennen, het is ook een economische sector die zijn weerslag heeft op de plaatselijke bevolking, de natuur en het milieu. Toerisme levert veel geld en werkgelegenheid op, en om die reden krijgt het meestal ruim baan. Er wordt volop gebouwd aan hotels, wegen, vakantiecentra en andere infrastructuur, vaak ten koste van de natuur. De paradox is dat dit soort ongebreidelde groei het toerisme op den duur de das om doet.

Als er grenzen aan de groei worden gesteld, voelt men dat in zijn portemonnee. En dat wil natuurlijk niemand. Milieuschade als gevolg van bouwwerkzaamheden, vliegverkeer, afval en waterverontreiniging wordt dan ook vaak op de koop toe genomen. En daar zit het probleem. Toerisme kan namelijk niet zonder een fraai landschap, frisse lucht en helder water. Als de toeristische sector die zaken niet beschermt omdat hij streeft naar kortetermijnwinst, zaagt hij de tak af waar hij op zit.

Toerisme en natuur hebben een haat-liefdeverhouding met elkaar. Ze lopen elkaar in de weg, maar ze hebben elkaar ook nodig. Toerisme kan de natuur schade toebrengen, maar kan gelukkig ook bijdragen tot natuurbehoud. In tegenstelling tot de meeste andere sectoren van de economie hoeft de toeristische sector natuurgebieden immers niet aan te tasten om te kunnen functioneren. Landbouw, mijnbouw en industrie veranderen en beschadigen de natuur. Toerisme kan juist helpen om de natuur in haar oorspronkelijke staat te bewaren, zeker als het wordt beoefend in de vorm van kleinschalig ecotoerisme.

Het geld komt binnen dankzij de bedrijvigheid die toeristen genereren in de plaatselijke horeca en middenstand. Maar ook daarbuiten ontstaan economische activiteiten. Te denken valt aan fiets- of paardenverhuur, gidsen, parkwachten en, niet te vergeten, slechtweertactiviteiten. Als al die mensen hun graantje kunnen meepikken, is de kans ook groot dat er voldoende draagvlak onder de plaatselijke bevolking ontstaat om hun grootste schat, de natuur, te behouden.